

TARİH

SORU BANKASI

Eyüp AYDIN

tammat
yayincılık

ALTIN KİTAP
Çözdüğün her soru altın değerinde!

HAMLEDE
3M2T

TARİH SORU BANKASI

Dikkat! Kitabın tamamı yüksek düzeyde görsel, sanatsal ve akademik işçilik ürünüdür.

Her hakkı Tammat Yayıncılık ve Eğitim Danışmanlık San. Tic. Ltd. Şti'ye aittir.

Lütfen tamamen ya da kısmen kopya etmeyiniz.

Kopya ediyorsanız sevmişsiniz, demektir .

O hâlde satın alın yenilerinin yazılmasına vesile olun.

genel yayın yönetmeni : Süleyman TOZLU

editör : Yunus SEVİNDİK

redaksiyon : Mesut YILMAZ, Musa KAYA, Mehmet KIR

ISBN : 978-605-68509-2-9

baskı : WPC Matbaacılık San. Tic. A.Ş.

baskı tarihi : 2019

yayıncı sertifika no : 32159

Şenlikköy Mahallesi Cevizli Sokak No:16 D:6

Florya Bakırköy/İstanbul

t/ +90 212 424 00 64

bilgi@tammatyayincilik.com

www.tammatyayincilik.com

3 HAMLEDE MAT nedir?

Hamle

1

kuralı öğren

O hücrede anlaşılması gereken kural ya da formülü içerir.

Hamle

2

örneği incele

Verilen kuralı en iyi açıklayan örneği içerir.

Hamle

3

bir de sen dene

Özel bir sıralama ile hazırlanmış sorularla öğrenilenlerin pekişmesi sağlanır.

tarih "3 hamlede mat" edilir mi?

de ne demek?

Bu kitaptaki hiçbir soru rastgele yazılmadı!
Bu sebeple "akıllı hamleler" adını verdiğimiz testleri dersten hemen sonra çözdüğünde varsa tarih dertlerini üç hamlede mat edebilirsiniz!

başka?

Hamle sorularının ardından, öğrenilen hamleleri bir arada kullanabilmek ve pekiştirmek için ara testler hazırladık.

$E = mc^2$

soruların mutfağında kim mi var?

Bu kitabın arkasında en alt seviyeden en üst seviyeye kadar farklı öğrenci grupları ile uzun yıllar çalışmış, usta tarih hocaları vardır.

içindekiler

Ünite 1	TARİH VE ZAMAN	
	İnsanlığın Hafızası Tarih	8
	Neden Tarih?	10
	Zamanın Taksimi	11
	Tarih Yazıcılığı	14
Ünite 2	İNSANLIĞIN İLK DÖNEMLERİ	
	İnsanlığın İlk İzleri	22
	İlk İnsanların Hayat Tarzı ve Geçim Kaynakları	24
	Toplulukların Yeni Coğrafyalara Hareketleri	25
	Kabilelerden Devlete	28
	Kanunlar Doğuyor	30
Ünite 3	ORTA ÇAĞ'DA DÜNYA	
	Orta Çağ'da Siyasi Yapılar	38
	Tarımdan Ticarete Ekonomi	40
	Orta Çağ'da Ordu - Kanunlar Gelişiyor	42
Ünite 4	İLK VE ORTA ÇAĞLARDA TÜRK DÜNYASI	
	Avrasya'da İlk Türk İzleri	48
	Boylardan Devlete	50
	Türklerde Coğrafya İle Oluşan Yaşam Tarzı - 1	53
	Türklerde Coğrafya İle Oluşan Yaşam Tarzı - 2	54
	İlk Türk Devletleri	57
	Kavimler Göçü - Avrupa Hunları	59
	Diğer Türk Devletleri	60
Ünite 5	İSLAM TARİHİ VE MEDENİYETİ	
	İslamiyet'in Doğduğu Dönemde Dünya	66
	İslamiyet Yayılıyor	68
	Dört Halife Dönemi	70
	Emeviler, Abbasiler ve Endülüs Emevileri	72
	Bilim Medeniyeti	74
Ünite 6	TÜRKLERİN İSLAMİYETİ KABULÜ VE İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİ	
	Türklerin İslamiyet'i Kabulü	80
	İlk Türk İslam Devletleri ve Toplulukları	82
	İslamiyet'in Türk Devlet ve Toplum Yapısına Etkisi	84
	Oğuzların İslamiyet'i Kabulü	86
Ünite 7	BEYLİKTE DEVLETE OSMANLI SİYASETİ (1302 - 1453)	
	Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiye'si	92
	Beylikten Devlete	94
	Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Yıllarında Batı Siyaseti	96
	Anadolu'da Türk Siyasi Birliği Sağlanıyor	98
Ünite 8	DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SAVAŞÇILAR VE ASKERLER - BEYLİKTE DEVLETE OSMANLI MEDENİYETİ	
	Beylik Döneminde Osmanlı'nın Askeri Gücü	104
	Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti	106
Ünite 9	DÜNYA GÜCÜ OSMANLI (1453 - 1595)	
	Fetih ve Fatih	112
	II. Bayezid ve Yavuz Sultan Selim Dönemleri	114
	Kanuni Sultan Süleyman ve Sokullu Dönemleri	116
	Yeni Çağ'da Avrupa	118
Ünite 10	OSMANLI DEVLET VE TOPLUM YAPISI	
	Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı	124
	Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni	126

tarif

3 HAMLEDE MAMUT

Ünite 11	DEĞİŞEN DÜNYA DENGELERİ KARŞISINDA OSMANLI SİYASETİ (1595 - 1774)	
	XVII. Yüzyıl Siyasi Ortamında Osmanlı Devleti	132
	Duraklamanın Sebepleri – Yönetimin Bozulması	134
	Ordunun, Ekonominin ve Eğitimin Bozulması	136
	XVII. Yüzyıl İsyanları	138
	XVII. Yüzyıl Islahatları	140
Ünite 12	DEĞİŞEN DÜNYA DENGELERİ KARŞISINDA OSMANLI SİYASETİ (XVIII. YÜZYIL)	
	XVIII. Yüzyıl Siyasi Olayları	146
	XVIII. Yüzyıl Islahatları	148
Ünite 13	ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE DENGELER STRATEJİSİ (XIX. YÜZYIL)	
	II. Mahmut Dönemi Siyasi Gelişmeler	154
	Mısır Sorunu ve Sonrasındaki Gelişmeler	156
	Kırım Savaşı ve "93 Harbi"	158
	II. Mahmut Dönemi Islahatları	160
	Tanzimat Fermanı Islahat Fermanı ve I. Meşrutiyet	162
Ünite 14	DEVİRLER ÇAĞINDA DEĞİŞEN DEVLET - TOPLUM İLİŞKİLERİ - SERMAYE VE EMEK - XIX. VE XX. YÜZYILDA DEĞİŞEN GÜNDELİK HAYAT	
	Devirler Çağında Değişen Devlet ve Toplum İlişkileri	170
	Sermaye ve Emek	172
	XIX ve XX. Yüzyılda Değişen Gündelik Hayat	174
Ünite 15	XX. YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI VE DÜNYA	
	Trablusgarp ve Balkan Savaşları	180
	I. Dünya Savaşı	182
	I. Dünya Savaşı'nın Sona Ermesi	184
Ünite 16	MONDROS ATEŞKESİ VE SONRASINDAKİ GELİŞMELER	
	Mondros Ateşkes Antlaşması	190
	Cemiyetler ve Kuvayımilliyeler	192
Ünite 17	MİLLİ MÜCADELENİN HAZIRLIK DÖNEMİ	
	Mustafa Kemal'in Samsun'a Çıkışı, Havza ve Amasya Genelgeleri	198
	Erzurum ve Sivas Kongreleri	200
	Amasya Görüşmeleri ve Mebusan Meclisi'nin Toplanması	202
Ünite 18	I. TBMM'NİN AÇILMASI VE İLK KARARLAR	
	I. TBMM'nin Açılması ve İlk Kararlar	210
	Büyük Millet Meclisine Karşı Çıkan Ayaklanmalar	212
	Sevr Barış Antlaşması	214
Ünite 19	KURTULUŞ SAVAŞI'NDA CEPHELER	
	Doğu ve Güney Cepheleleri	220
	Batı Cephesi - 1: İnönü Savaşları	222
	Batı Cephesi - 2: Kütahya - Eskişehir Savaşları ve Sakarya Savaşı	224
	Batı Cephesi - 3: Büyük Taarruz, Mudanya ve Lozan Antlaşması	226
Ünite 20	TÜRK İNKILABI	
	Türk İnkılabı'nın Genel Özellikleri ve Siyasi İnkılaplar	232
	Halifeliğin Kaldırılması ve Çok Partili Rejim Denemeleri	234
	Hukuk, Eğitim ve Kültür Alanlarındaki İnkılaplar	236
	Toplumsal Alandaki İnkılaplar	238
	Ekonomik Alandaki İnkılaplar	240
Ünite 21	ATATÜRKÇÜLÜK VE ATATÜRK İLKELERİ	
	Atatürkçü Düşünce Sistemi	248
	Atatürk İlkeleri - 1: Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık	250
	Atatürk İlkeleri - 2: Laiklik, İnkılapçılık, Devletçilik	252
Ünite 22	TÜRKİYE VE DÜNYA	
	1923-1932 Arası Türk Dış Politikası	258
	1932-1939 Arası Türk Dış Politikası	260
	İki Dünya Savaşı Arası Dönemde Dünya ve Türkiye - II. Dünya Savaşı	262
	II. Dünya Savaşı Sonrasında Türkiye ve Dünya - Toplumsal Devrim Çağı'nda Dünya ve Türkiye	264
	HAMLE 3 CEVAPLAR	271

aklında bulunsun!

3 HAMLEDE MUT

 Üşenme,
erteleme,
vazgeçme!

Dersi
derste
öğren!

Anlamadığın
her şeyi
sor!

Bol
soru çöz!

Öğretmenini
iyi dinle!

Bir soruda tıkanırsan
en sona bırak,
çözdüğünü **göreceksin!**

Boş soru
bırakma!

tüm bunlara rağmen
hala çözemediğin soru
varsa kitabımızın
internet sayfasından,
öğretmeninden ya da
arkadaşlarından yardım al!
Asla vazgeçme!

Çözemediğin
soruları hemen geçme!
Uğraş!

Yukarıda belirttiğimiz
şekilde çalışıldığında
öğrendiklerini kolay kolay
unutmadığını ve
aldığın mesafeyi görünce
şaşıracaksın!

tarih, mutluluk oldu.

TARİH VE ZAMAN

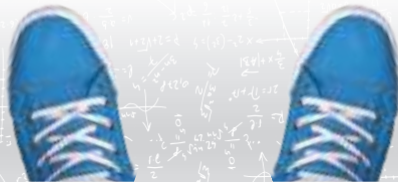
İnsanlığın Hafızası
Tarih

Neden Tarih?

zamanın Taksimi

Tarih yazıcılığı

DIĞER
KONU

1. Tarih bilimi insan topluluklarının yaşayışlarını, birbirleriyle mücadelelerini, siyasi ve toplumsal olaylarını, kültür ve uygarlıklarını inceler. Belli bir birikime dayanan bu tarihsel süreç, aynı zamanda günümüzde kullandığımız her şeyin geçmişteki insanların katkılarıyla oluştuğu fikrini de güçlendirmektedir.

Yukarıda verilen nitelikleri doğrultusunda tarih bilimiyle ilgili olarak,

- I. insanı ve eylemlerini incelediği,
- II. sosyal bir bilim olduğu,
- III. deneysel yöntemlerle sonuçlara ulaştığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Tarih bilimi, geçmişte yaşanan olayları inceleyerek toplumların ve devletlerin zaman içerisinde farklı alanlardaki değişimlerini ortaya koyar.

Tarih biliminin bu yönüyle aşağıdakilerden hangisini sağladığı söylenebilir?

- A) Toplumsal değişimlerin görülebilmesini
- B) İnançların yayılma süreçlerini
- C) İnsanların yaşadığı coğrafi koşullardaki değişimleri
- D) İklimin, toplumların davranış biçimlerine etkilerini
- E) Farklı diller arasındaki kelime geçişlerini

3. Neolitik Dönem'e (MÖ 9600 - 7300) ait bir bölge olan Göbeklitepe'de, bir tepe üzerine inşa edilmiş çok sayıda yuvarlak biçimli yapı bulunmuştur. 1995 yılında Şanlıurfa'da ortaya çıkarılan bu yapılar, yerleşim amaçlı kullanılmamıştır. Toplam 20 adet olduğu belirlenen bu üzeri açık yapıların dini amaçlı yapılmış olduğu bilinmekle birlikte dünyanın ilk tapınakları olduğu da varsayılmaktadır.

Göbeklitepe'yle ilgili bu bilgilere ulaşılmasında,

- I. arkeoloji,
- II. paleografi,
- III. epigrafi

bilimlerinin hangilerinden yararlandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. I. Olayla ilgili belge ve bilgilerin güvenilir olup olmadığının denetlenmesi
II. Elde edilen belgelerdeki bilgilerin içeriğinin incelenmesi
III. İncelenen olayla ilgili kaynaklara ulaşılması
IV. Kullanılabilecek hale getirilen bilgilerin birleştirilerek olayların doğru ve anlaşılır bir şekilde ortaya konulması
V. Elde edilen belgelerin niteliklerine göre sınıflandırılması

Yukarıda verilen tarih bilimine ait araştırma yöntemlerini ifade eden kavramlar aşağıdakilerden hangisinde doğru sıralanmıştır?

	I	II	III	IV	V
A)	Tarama	Tasnif	Terkip	Tahlil	Tenkit
B)	Tasnif	Tenkit	Tahlil	Terkip	Tarama
C)	Tenkit	Tahlil	Tarama	Terkip	Tasnif
D)	Tarama	Tenkit	Terkip	Tahlil	Tasnif
E)	Terkip	Tasnif	Tarama	Tahlil	Tenkit

5. Tarihi gelişmeler belli kurallar içerisinde gerçekleşmediğinden, tarihi olaylarla ilgili kural koymak, genelleme yapmak da mümkün değildir.

Tarih bilimiyle ilgili olan bu prensibin nedenleri arasında,

- I. aynı sebeplerin aynı sonuçları doğurmaması,
- II. devletlerin veya kişilerin olaylar karşısında farklı tutumlar sergileyebilmesi,
- III. tarihi gelişmeleri meydana getiren insanların çeşitli duygular ve düşüncelere sahip olmaları

durumlarından hangilerinin bulunduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Sosyal bir bilim olan tarih, fen bilimlerine ait yöntemleri araştırmalarında kullanamamaktadır.

Bu bilgiye göre, tarih biliminin yararlandığı inceleme yöntemlerine aşağıdakilerden hangisi örnek verilebilir?

- A) Olayların gözlemlenmesi
- B) Deneylere başvurulması
- C) Formüllere dayalı hesaplamalardan faydalanılması
- D) Laboratuvar ölçümleri yapılması
- E) Çeşitli kalıntıların incelenmesi

1. Takvim oluşturan toplumların bu çabasına,

- I. zamanı ölçerek yaşamlarını daha kolay planlamak,
 - II. ekonomik faaliyetlerini düzenlemek,
 - III. inançlarının gereği olan ibadetlerin zamanını belirlemek
- amaçlarından hangilerinin katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Tarih boyunca birbirinden farklı coğrafyalarda bulunan topluluklar Güneş'e veya Ay'a bakarak takvim oluşturmuşlar, ya da etkileşim içinde oldukları toplumların takvimlerini kullanıp geliştirmişlerdir.

Bu durum takvimlerin oluşumuyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini kanıtlamaz?

- A) Farklı toplumların katkısının bulunduğunu
B) Takvim oluşturmada inançların en temel etken olduğunu
C) Astronomiden yararlandığını
D) Zamanı belirleme ihtiyacının evrensel bir arayış olduğunu
E) Toplumlar arası etkileşimin, takvimlerin gelişimine katkı sağladığını

3. İbraniler MÖ 3761'deki Yaradılış (Tekvin) yılını, Yunanlılar ilk olimpiyat oyunlarının yapıldığı MÖ 776'yı, Hıristiyanlar Hz. İsa'nın doğumunu, Müslümanlar ise 622'de Mekke'den Medine'ye hicreti takvimlerine başlangıç olarak kabul etmişlerdir.

Bu bilgiler doğrultusunda takvimlerin başlangıçları için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Toplumların, yaşamlarını etkileyen önemli olayları takvimlere başlangıç olarak belirledikleri
B) Yalnızca tek tanrılı dinlere inanan toplumların takvim oluşturduğu
C) Astronominin en yaygın bilimsel çalışma alanı olduğu
D) Devletlerin bilimsel çalışmaları destekledikleri
E) Dinlerin toplumsal hayatı düzenleyen en önemli etken olduğu

4. Gündelik hayatta Hicri takvimin kullanıldığı Osmanlı Devleti'nde, XVII. yüzyıldan itibaren mali işlerin düzenlenmesi amacıyla Güneş yılı esaslı Rumî takvim kullanılmaya başlanmıştır.

Osmanlı Devleti'nin Rumi takvime geçmesindeki temel etken olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Vergilerin toplanamaması
B) Coğrafi Keşiflerle zayıflayan ticaretin canlandırılmak istenmesi
C) Reayanın vergi yükünün hafifletilmesi
D) Ay yılı esaslı Hicri takvimde tarım vergilerine ait dönemlerin standart hale getirilememesi
E) Celali isyanlarının önlenmek istenmesi

5. Aşağıdaki gelişmelerden hangisi daha belirgin bir tarihte gerçekleşmiştir?

- A) Sümerlerin yazıyı MÖ 4000 ile 3000 arasında icat etmeleri
B) Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 1877-1878 Savaşlarının yaşanması
C) Pasarofça Antlaşması'nın XVIII. yüzyıl başlarında imzalanması
D) MÖ 700'lerde Lidyalıların parayı icat etmeleri
E) XX. başlarında iki büyük dünya savaşının çıkması

6. – Antik çağlarda insanlar döngüsel, yani dairesel zaman anlayışını benimsemişlerdir. Bu anlayışa göre zaman, başlangıcı ve sonu belli olmayan bir döngü içinde sürekli dönmüş durmakta, tarih sürekli olarak tekrar etmektedir.

- Bilimsel tarih disiplininde daha fazla öne çıkan çizgisel yani doğrusal zaman anlayışına göre ise tarihsel sürecin belli bir başlangıcı olup geçmiş ve gelecek birbiriyle bağlantılıdır.

Verilen tarih tezleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Çizgisel tarih tezi ilerlemecidir.
B) Döngüsel tarih anlayışında belli olaylar sürekli tekrarlanmaktadır.
C) Doğrusal anlayışta olaylar sebep-sonuç ilişkisi içerisinde ilerlemektedir.
D) Dairesel tarih anlayışı, toplumların sürekli bir gelişim içinde olduğunu savunmaktadır.
E) İnsanların tarihe bakışlarında dönemlere göre farklılıklar bulunmaktadır.

1. Antik Mısırlılar tarafından icat edilen Güneş takvimi, Mısır ile ticaret yapan Yunanlılara geçmiş ve Yunan toplulukları hem kullanıp hem de geliştirdikleri bu takvimi Romalılara aktarmışlardır. Romalılar da bu takvime dönem dönem eklemelerle son şeklini vermişlerdir.

Güneş takvimiyle ilgili olarak verilen bu bilgiler aşağıdakilerden hangisini doğrular?

- A) Farklı uygarlıkların katkısıyla geliştirildiğini
B) Ticaretin daha düzenli yapılmasını sağladığını
C) Tarih Çağlarının başlangıcı olarak kabul edildiğini
D) Tüm dünyada kullanıldığını
E) Mezopotamya'da geliştirildiğini

2. İlerlemeci tarih anlayışında, tarihte meydana gelen her olayın tekliği esas alınmış ve olayların peş peşe geleceğe doğru aktığı savunulmuştur.

Bu bilgiler doğrultusunda ilerlemeci tarih anlayışının,

- I. tarihî süreçteki aşamaların bir öncekine göre daha gelişmiş olduğunu varsayma,
II. sürekli bir gelişmeyi esas alma,
III. tarihte belirli durumların sürekli tekrarlandığını kabul etme

özelliklerinden hangilerine sahip olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

3. Tarihin, Tarih Öncesi veya Tarih Çağları gibi dönemlere ayrılmasında,

- I. tarihî araştırmalarda deneysel yöntemlerin kullanılamaması,
II. tarihî olayları daha rahat inceleme düşüncesi,
III. tarih öğretiminin kolaylaştırılmak istenmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

4. Aşağıdakilerden hangisi, toplumların takvimlerine başlangıç olarak aldıkları olaylardan biri **değildir**?

- A) Lidyalıların, MÖ 700'lerde parayı icat etmeleri
B) İbranilerin, MÖ 3761'deki Yaradılış (Tekvin) yılı
C) Yunanlıların, MÖ 776'daki ilk olimpiyat oyunları
D) Miladi takvimde Hz. İsa'nın 0 yılındaki doğumu
E) 622'de Hz. Muhammed'in Mekke'den Medine'ye hicreti

5. İlk, Orta, Yeni ve Yakın Çağların başlangıç ve bitişlerinin belirlenmesinde özellikle Avrupa tarihiyle ilgili olayların esas alınmasında,

- I. tarihin dönemlendirilmesinde objektif davranılmaması,
II. tarih bilimine yönelik bazı ilkelerin Avrupalılarca belirlenmesi,
III. Hıristiyanlığın farklı mezheplere bölünmüş olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

6. Türk tarihi; Avrupa milletlerinin tarihleri gibi, sınırları kesin olarak belirlenebilen bir coğrafyada değil, aynı zaman diliminde farklı coğrafyalarda meydana gelmiştir.

Bu durum Türk tarihinde,

- I. olayların bir bütün olarak incelenememesi,
II. hâkimiyet sahalarının zamanla daralması,
III. Türk devletlerinin kısa süreli olması

sonuçlarından hangilerine açıkça zemin hazırlamıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

1. Tarihî gelişmelerden özgün, tekrarlanamaz ve biricik yani tek olanlara tarihî olay (vak'a); genel ve tekrar edebilir olanlarına ise tarihî olgu (vakıa) denilmektedir.

Bu açıklamalar doğrultusunda,

- I. Türklerin farklı coğrafyalarda, farklı kültürlerle kaynaşmaları,
- II. 476'da Batı Roma İmparatorluğu'nun yıkılması,
- III. Sanayi İnkılabı sonrasında işçi haklarının gelişmesi

örneklerinden hangileri tarihî olay olarak değerlendirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. İbn-i Haldun, tarih bilimine farklı bir bakış açısı kazandırmış, her bir olayın kendine has özellikler barındırdığını ve bir zincirin halkaları gibi daha sonra meydana gelen olayları etkilediğini savunmuştur. Ayrıca İbn-i Haldun, olgulardan hareketle genel ilkelere ulaşılacağını belirtmiş, tarihî bilgilere sadece rivayetlerle ulaşamayacağını ifade etmiştir.

Bu bilgilerden hareketle İbn-i Haldun'un tarih teziyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

- A) Sebep-sonuç ilişkisini öne çıkarmıştır.
B) Çağına göre ilerici bir tarih tezini savunmuştur.
C) Batılı tarih tezlerinden etkilenmiştir.
D) Duyumlara dayalı bilgilerin yetersizliğini vurgulamıştır.
E) Tarihin, bilim olmasına katkıda bulunmuştur.

3. "Tarih bilimindeki önemli unsurlardan biri de tarihe kaynaklık eden yazılı metinlerle bu metinleri inceleyerek bize aktaran tarihçilerin düşüncelerini birbirinden ayırmaktır."

Bu görüş aşağıdakilerden hangisine yöneliktir?

- A) Olayları meydana getiren insan davranışlarını ortaya koymaya
B) Araştırmalarda objektifliği sağlamaya
C) Sebep-sonuç ilişkisi kurmaya
D) Olayların meydana geldiği yerin olay üzerindeki etkisini değerlendirmeye
E) Yaşanan çağa ait şartların etkilerini anlamaya

4. Tarihî araştırmalarda kullanılan birincil kaynaklar, geçmiş olaylarla ilgili doğrudan bilgiler içerir. Birincil kaynaklar her zaman yazılı olamayacağı gibi olayın gerçekleştiği döneme göre arkeolojik bir kalıntı, sözlü bir anlatım veya görsel - işitsel bir materyal olabilir.

Bu bilgilerde birincil kaynakların,

- I. daha doğru bilgiler vermeleri,
- II. farklı niteliklere sahip olmaları,
- III. ait olduğu dönemle ilgili tüm bilgileri içermeleri

özelliklerinden hangileri vurgulanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

5. **Tarih araştırmacısı**, "Kaynağın içeriğini olduğu gibi almak yerine, onu eleştirel bir gözle incelemelidir." **görüşü**,

- I. kesin doğrulara ulaştığını iddia edebilme,
- II. gerçeğin izini sürebilme,
- III. olayları günümüz bakış açılarına göre ele alma

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. Tarihçi, araştırma konusunu içeren bilgileri ve bütün olguları denetlemek, başka bilgilerle karşılaştırmak ve ulaştığı tüm sonuçları sorgulamak zorundadır.

Bu görüşe göre tarihçilerin,

- I. elde edilen bilgileri değiştirmesi,
- II. nesnel bir tutum takınması,
- III. geçmişle ilgili araştırmalarını yanlış yönlendirmelerden korunması

durumlarından hangilerini dikkate alması gerekmektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

1. Tarih bilimi, konusunu insanın yeryüzündeki faaliyetlerinden alır. Yeryüzünde insanî etkilerle meydana gelen değişimler ve meydana getirilen eserler tarihin konusu içerisinde yer almaktadır. Bunun yanında bir coğrafya konusu olan doğa olayları da, sonuçlarıyla insanları etkilediği için tarih biliminin konusuna dahildir.

Bu bilgiler doğrultusunda tarih bilimi için,

- I. Doğa olaylarının sebepleriyle ilgilenir.
- II. İnsanı ve eylemlerini konu alır.
- III. Doğa olaylarının insan yaşamındaki etkilerini de araştırır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. – Öğretmen, Elif'e: "Tarih biliminin, fen bilimlerinden farkı nedir?" diye sormuş, Elif ise;
– "Tarih biliminde fen bilimlerinde olduğu gibi deney, gözlem yapabilme ve genel hükümlere varabilme gibi yöntemler kullanılmamaktadır." cevabını vermiştir.

Elif'in, öğretmenine verdiği cevabın sebebi olarak,

- I. tarih biliminin, incelediği tarihî olayların geçmişte meydana gelmiş olması,
- II. tarih biliminin, her biri kendi içinde özel niteliklere sahip olayları incelemesi,
- III. tarihî olaylarda aynı şartlar oluşsa dahi aynı sonuçların ortaya çıkmaması

durumlarından hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. Tarih bilimi, geçmişin izlerini takip ederek; siyasi ve askeri başarıların, toplumların zaman içerisinde kazandıkları değerlerin ve kültürel mirasın günümüze aktarılmasını sağlar.

Tarih biliminin yukarıda verilen özellikleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tarih bilimi insan davranışlarının kökenlerini ele alır.
- B) Tarih bilimi, geçmişten bugüne oluşan insanlık birikimini yansıtır.
- C) Her tarihi olay tekrarlanabilir gelişmelerdir.
- D) Tarih bilimi yalnızca yazılı kanıtlarla inceleme yapabilmektedir.
- E) I. elden kaynaklar kesin doğruları içeren belgelerdir.

4. İnsanlığın bilgi birikiminin artmasıyla oluşan birçok bilim dalında olduğu gibi, tarih bilimi de kendine has yöntemlere sahiptir.

Tarihin araştırma yöntemlerine,

- I. arşiv kayıtlarının, yazılı ve yazısız belgelerin incelenmesi,
- II. doğa bilimlerinde olduğu gibi olayların gözlemlenmesi,
- III. olaylarla ilgili kesin kanunlar konulup genellemelerde bulunulması

örneklerinden hangileri verilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

5. Sosyal bilimlerin önemli dallarından biri olan tarih sayesinde insanların,

- I. kendisi ve toplumuna etki eden öz değerleri,
- II. yaşadığı çağın oluşumuna katkı sağlayan geçmiş tecrübeleri,
- III. yaşanan coğrafyanın doğa ve iklim özellikleri

bilgilerinden hangilerini edinmesi beklenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

1. Tarihe yardımcı olan aşağıdaki bilim dallarından hangisi diğerlerine göre **daha net** bilgilere ulaşılmasını sağlamaktadır?

- A) Coğrafya
- B) Epigrafi
- C) Antropoloji
- D) Heraldik
- E) Etnografya

2. Çatalhöyük'te yapılan kazılarda, ortaya çıkarılan bir binada önemli buluntulara ulaşılmıştır. Bir gömütten çıkartılan kendirden yapılmış bir kumaş parçası ve kafatasını örten ahşap bir kalıntı karbonlaştıkları için günümüze kadar iyi bir şekilde korunmuştur.

Yukarıdaki bilgilere ulaşılmasında,

- I. kimya,
- II. arkeoloji,
- III. paleografya

bilimlerinin hangilerinden yararlanıldığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3. – Devletler arası antlaşmaların değerlendirilmesi
– Tarihi olayların oluş sırasına göre incelenmesi
– Sümerlerden itibaren icat edilen yazılar arasındaki benzerliklerin görülebilmesi
– Milletlerin konuştuğu diller arasındaki kelime geçişlerinin belirlenmesi

Yukarıda verilen inceleme alanlarıyla aşağıdaki tarihe yardımcı bilimler eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Nüsmizmatik
- B) Filoloji
- C) Paleografi
- D) Kronoloji
- E) Diploması

4. Bir bölgede yapılan kazılarda kil tabletlere, insan iskeletlerine ve gündelik hayatta kullanılan çeşitli eşyalara rastlanmıştır.

Yukarıda verilen arkeolojik kazıda elde edilen buluntular,

- I. paleografya,
- II. antropoloji,
- III. etnografya

bilimlerinden hangilerinin inceleme alanlarıyla ilgilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Toplumlari ayakta tutan, zaman ve mekân içinde oluşturdıkları ortak kimliktir. Bu kimlik toplumların sürekliliğini sağlar. Ortak kimlikleri olmayan bir toplumun devamlılık sağlayabilmesi zor bir durumdur.

Milletlerin devamlılığını sağlayan toplumsal kimliğin oluşmasında,

- I. ırk, din veya mezhep ayrılıkları,
- II. inancın geliştirdiği ahlakî değerler,
- III. tarihî süreçte yaşanan acı tecrübeler

unsurlarından hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. I. Toplumun ortak bir dil ile anlaşması
II. Toplumun baskılayan otoriter rejimlerin kurulması
III. Acıları ve zaferleri barındıran bir tarihe sahip olunması
IV. Millî ve ahlakî değerlere zemin oluşturan inançların benimsenmesi
V. Coğrafi birlikteliğin bulunması

Millî ve toplumsal kimliğin oluşmasında yukarıda verilenlerden hangisinin katkısının bulunduğu söylenemez?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

1. Tarih bilincine sahip bireylerin,

- I. meydana gelen değişimleri görebilme,
- II. geçmişe dair bilgileri eleştirel değerlendirebilme,
- III. araştırma ve kanıt kullanma becerisini geliştirme

yetkinliklerinden hangilerine sahip olmaları beklenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Tarih bilimi, geçmişten günümüze meydana gelen olay ve olguları kronolojik olarak ele aldığı için sebep-sonuç ilişkilerini de ortaya koymaktadır.

Tarih biliminin bu yönünün bireylerde aşağıdakilerden hangisini meydana getirmesi beklenemez?

- A) Çok yönlü düşünme yeteneğinin gelişmesi
- B) Zaman içerisinde meydana gelen değişimlerin veya sürekliliğin görülebilmesi
- C) Toplumların değerleri ve algılarında oluşan farklılaşmaların anlaşılması
- D) Zamanın etkileri sonucunda tarih şuurunun zayıflaması
- E) İçinde yaşanılan zamana ait siyasi, sosyal, ekonomik vb. etkenlerin oluşum aşamalarının bilinmesi

3. İnsan; içinde bulunduğu toplumu, yaşadığı çağı ve dünyayı anlamak için geçmişini bilmek zorundadır.

Bu düşünce doğrultusunda insanlığın,

- I. geçmişten edindiği bilgiler ışığında bugünü ve yarını aydınlatma,
- II. geçmişteki hataları tekrar etmeme,
- III. gelecekle ilgili doğru planlamalar yapma

hedeflerinden hangilerine tarih bilimiyle ulaşması mümkün olabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. Tarihte meydana gelen olaylar, yaşandığı çağ ve toplumu tanıtmaya çalışmakla anlaşılabilir. Bu olayları günümüze yansıtan belgeler de ancak o devrin anlayış biçimlerini dikkate alarak okunursa doğru bilgi verebilir.

Bu bilgiler doğrultusunda aşağıdakilerden hangisinin doğruluğu savunulamaz?

- A) Uzun yıllar önce yaşanmış bir olay, bugünün değer yargısıyla ele alınamaz.
- B) Olaylar, her devrin bakış açısıyla anlaşılabiliriyorsa doğru bir değerlendirme yapılmış sayılmalıdır.
- C) Tarihçi geçmişe ait bilgileri, gerçeği ortaya çıkarmak için kullanmalıdır.
- D) Tarihî belgeler doğru bir yorumla anlaşılabilir.
- E) Tarihî bilgilerin ait olduğu dönemin şartlarına göre değerlendirilmesi gerekir.

5. Günümüzde gelişmiş devletlerin önemli bir kısmının demokratik usullerle yönetiliyor olması, gelişmekte olan ülkelerin de demokrasiyi hedef olarak önemsemeleri sonucunu doğurmuştur. Bu anlayışın aksine geçmişteki toplumların büyük bir kısmı, otoriter ve monarşik yönetimleri tercih etmişlerdir. Bu durumun temel sebebi ise genellikle toplumların güvenlik ihtiyaçlarını ancak otoriter yönetimlerle sağlayabileceklerine inanmalarındadır.

Bu durum tarih araştırmalarında,

- I. içinde bulunulan şartların dikkate alınması,
- II. toplumların zaman içerisinde olaylara farklı bakış açıları getirebileceğinin kabul edilmesi,
- III. zamanın, insanları ve toplumları dönüştürebileceğine inanılması

tutumlarından hangilerine göre davranılmasını zorunlu kılmaktadır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

1. İnsanoğlu, eski çağlardan itibaren gece-gündüz veya yaz-kış gibi durumlarda yaşanan ısı farklılıklarından etkilenmişler ve bu farklılıklara bağlı olarak meydana gelen sert değişikliklere karşı tedbir alma ihtiyacı hissetmişlerdir.

İnsanların meydana gelen değişiklikleri belirlemek amacıyla aldıkları öncelikli tedbir aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güneş'in veya Ay'ın hareketlerini takip ederek takvim oluşturma
B) Farklı toplumlarla ticari faaliyetleri geliştirme
C) Tarımsal üretime ağırlık verip yerleşik hayata geçme
D) Feodal yapılanmalara son vererek siyasi birlikler kurma
E) Sınıfsal farklılıklara son verme

2. Sümerler, Babiller, Mısırlılar, Yunanlar, İbraniler, Romalılar, Aztekler, Mayalar, Çinliler, Hintliler, Tibetliler, Türkler ve Araplar gibi çok çeşitli millet ve topluluklar değişik takvimler meydana getirmişlerdir.

Tarih boyunca birçok millet veya topluluğun takvim oluşturmaları,

- I. Zamanı ölçmeye ihtiyaç duyulması evrensel bir arayıştır.
II. Astronomiye olan ilgi farklı coğrafyalarda aynı anda başlamıştır.
III. Toplumlar, yaşamlarını etkileyen iklim değişikliklerine bağlı süreçleri belirlemek istemişlerdir.

yargılarından hangilerini doğrular?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

3. Bazı toplumlar takvimlerini, Ay'ın Dünya etrafındaki dönüşünü esas alan Ay yılı esasına göre oluşturmuşlardır. Ay'ın, Dünya etrafındaki on iki turluk bir dönüşünün 354 gün olduğu hesaplanmıştır.

Bu bilgilere göre,

- I. ilk kullanılan takvimin Ay Yılı esaslı olduğu,
II. Ay'ın belirli bir düzen içerisinde hareket ettiği,
III. insanların bilgi birikiminin arttığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

4. Güneş takvimiyle ilgili olarak verilen,

- I. Dünya'nın Güneş etrafındaki bir tur dönüşünü esas alır.
II. Güneş yılının süresi 365 gün 6 saattir.
III. Güneş takvimlerinde aylar aynı mevsimlere denk gelmemektedir.

bilgilerinden hangileri doğru değildir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

5. Türkler tarih boyunca yaşadıkları coğrafyaya göre; 12 Hayvanlı Türk takvimi, Hicri takvim, Celâli takvim, Rumi takvim ve Miladi takvim gibi çeşitli takvimler kullanmışlardır.

Tarih boyunca Türklerin çeşitli takvimler kullanmalarında aşağıdakilerden hangisinin öncelikli etkisinden söz edilebilir?

- A) Orta Asya'da yaşanmasının
B) Farklı toplumlarla etkileşim kurulmasının
C) Hayvancılıkla uğraşılmasının
D) Göçebe bir hayat sürülmesinin
E) Savaşçı toplum yapısının

6. Günümüz dünyasında en fazla kullanılan Miladi takvimin kökeni Mısırlılara dayanmaktadır. Antik Mısır'ın Güneş takvimi, önce Yunanlılar, sonra da Romalılar tarafından geliştirilmiş ve Papa 13. Gregoryus bu takvime son şeklini vermiştir.

Bu bilgiler Güneş takvimiyle ilgili olarak,

- I. farklı uygarlıkların katkılarıyla geliştirildiği,
II. evrensel bir niteliğe sahip olduğu,
III. Ay esaslı takvimlerin kullanımına son verdiği

yargılarından hangilerini doğrular?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

1. Tarihî olaylar süreklilik içerdiğinden, bir zincirin halkaları gibi birbirlerini takip etmektedirler. Bir olay; kendisinden sonraki bir olayın sebebi, kendinden önceki bir olayın ise sonucudur.

Bu ifadeler tarih bilimiyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisiyle çelişmektedir?

- A) Tarihî olaylar birbirine sebep-sonuç ilişkisiyle bağlıdır.
B) Tarih bilimi, geçmiş tecrübelerin sonraki dönemlere aktarılmasıdır.
C) Geçmişin aydınlatılabilmesi için günümüzün değer ve anlayışlarının esas alınması zorunludur.
D) Tarihte hiçbir olay, kendisinden önceki olayın sonuçlarından bağımsız değildir.
E) Günümüzde oluşan medeniyet, geçmişte bırakılan kalıntılar üzerine inşa edilmiştir.

2. Orhun Kitabeleri hakkında yapılan bilimsel çalışmaların sonucunda; Türklerin yaşantılarına, töresine, kültürüne ve devlet yönetimine dair bilgilere ulaşılmıştır.

Orhun Kitabeleri yoluyla bu bilgilere ulaşılmasında,

- I. filoloji,
II. sicilografi,
III. paleografi

bilimlerinin hangilerinden yararlandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

3. Tarih biliminin geniş bir araştırma alanına sahip olması, tarihin tam olarak incelenmesini zorlaştırmış ve bu sebeple tarihî olaylar zamana, mekâna ve konuya göre sınıflandırılmıştır.

Tarih biliminde görülen sınıflandırma zorunluluğunun nedeni olarak,

- I. araştırılan tarihî sürecin genişliği,
II. araştırılan konuların yoğunluğu,
III. araştırmayı yapan kişilerdeki görüş farklılıkları

durumlarından hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

4. Sümerler, tanrılarıyla ilgili bilgileri araştırırken Ay'ın hareketlerini takip ederek Ay takvimini hazırlamışlar, Mısırlılar ise Güneş'i gözlemleyerek Nil Nehri'nin taşma ve arazilerini basan suların çekilme zamanlarını belirleyebilmişlerdir.

Bu iki örnek olay doğrultusunda İlk Çağ'da,

- I. sınıflı bir toplum yapısı,
II. gelişmiş bir astronomi bilgisi,
III. inançların ve ekonomik uğraşların etkisinde gelişen bilimsel bilgi

unsurlarından hangilerinin görüldüğü söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

5. Tarihin dönemlendirilmesiyle ilgili olarak verilen,

- I. Milattan önceki tarihlerde rakamsal değerler günümüze doğru artar.
II. Milattan sonraki tarihlerde sayıların başına MS ifadesi getirilmesi gerekmemektedir.
III. MÖ 1280 tarihi; MÖ XIII. yüzyılın ilk çeyreğinde yer almaktadır.

bilgilerinden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

6. - Öğretmen; "Tarihî kayıtlarda, Kadeş Savaşı'nda ülkelerinin başında bulunan Mısır Kralı II. Ramses ile Hitit Kralı Muvattalli dönemlerine ait belgelere göre, her iki hükümdar da savaşın kendileri tarafından kazanıldığı iddiasında bulunmuşlardır." dedikten sonra, "Sizce hangisi daha doğru söylüyor olabilir?" diye sormuştur.

- Emir ise cevap olarak "Hitit kaynakları daha güvenilir." demiştir.

Emir'in böyle bir cevap vermesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Etrafı çöllerle kaplı olan Mısır'da özgün bir medeniyetin ortaya çıkması
B) Hitit arşiv belgelerinin tanrılara hesap vermek amacıyla tutuluyor olması
C) Her iki ülkede de hükümdarların dinî sıfatlar taşımaları
D) Anadolu'nun göç ve ticaret yolları üzerinde bulunması
E) Mısır'dan günümüze oldukça fazla tarihî kalıntının ulaşmış olması

